

Čaká nás ďalšia veľká novela zákona o odpadoch

Zmeny sa dotknú najmä OZV, skládkovania odpadov aj poplatkov.

Dňa 22. 8. 2018 schválila vláda SR návrh rozsiahlej novely zákona o odpadoch¹, ktorý obsahuje až 107 bodov. Jednotlivé výbory NR SR dostali lehotu na prerokovanie tohto zákona do 15. 10. 2018. Okrem zákona o odpadoch sa má zmeniť aj vykonávací vyhláška² a vyhláška o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov³.

NR SR bude rokovať aj o novej vyhláške o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti a o novom zákone o poplatkoch za uloženie odpadov. V tomto článku vám prinášame stručný prehľad niektorých pripravovaných zmien.

Dôvody novely zákona o odpadoch

Dôvody novely možno hľadať na jednej strane v záväzkoch voči EÚ a na druhej strane v aktuálnych problémoch z praxe na Slovensku.

Novelou sa implementuje nariadenie o recyklácii lodí⁴ a riešia sa výhrady Európskej komisie týkajúce sa porušenia povinnosti prijať opatrenia na čo najrýchlejšie zatvorenie skládok (prípád skládky v Považskom Chlmci).

Uzavretie skládok odpadu

Navrhovanou úpravou sa umožní uzavretie skládok odpadov, ktoré nebolo možné uzavrieť z dôvodu problémov pri preukazovaní práva k pozemku. Pre skládky odpadov, ktoré sú predmetom integrovaného povolenia, bola prijatá rovnaká úprava už novelou zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia⁵.

Novela taktiež predpokladá možnosť nariadiť prevádzkovateľovi skládky odpadov vykonanie potrebných úkonov a prác s cieľom uzavrieť skládky odpadov alebo ich zabezpečiť na náklady prevádzkovateľa.

Skládky odpadov, ktoré boli povinné predložiť plán úprav skládky odpadov podľa právneho predpisu účinného do 31. decembra 2015, budú povinné predložiť nové dokumenty, ktoré budú predmetom posúdenia ohľadne možnosti pokračovania ich činnosti z hľadiska splnenia vybraných povinností podľa smernice o skládkach⁶.

Výpoveď zmluvy s OZV obcou

Okrem výpovede bez uvedenia dôvodu ku koncu roku môže obec vypovedať zmluvu s OZV aj v priebehu roku z presne stanovených zákonných dôvodov, akými je porušenie povinností OZV podľa § 28 ods. 4 písm. a) – povinnosť vytvoriť, financovať, prevádzkovať a udržiavať funkčný systém⁷ alebo e) – povinnosť zabezpečiť odobratie celého množstva oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu⁸.

Zmeny pre OZV

Podľa návrhu novely by OZV mala viesť sumárnu evidenciu celého množstva oddelene vyzbieranej zložky komunálnych odpadov a množstva vykúpených odpadov a zverejniť ju na webovom sídle organizácie zodpovednosti výrobcov do 45 dní po ukončení štvrtroka.

Inštitút presahujúcich množstiev v prípade vyhradeného prúdu odpadov z obalov a neobalových výrobkov sa zdal tvorcom novely nadbytočný, nakoľko výrobca má zákonnú povinnosť zabezpečiť odobratie celého množstva oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu z obce, v ktorej zodpovedá za vyhradený prúd odpadu, a preto návrh novely pozná inštitút presahujúcich množstiev už iba v prípade vyhradeného prúdu odpadu z elektrických a elektronických zariadení a použitých batérií a akumulátorov.

OZV bude povinná zverejniť na svojom webovom sídle vzor zmluvy o plnení

vyhradených povinností a jednotný cenník za plnenie vyhradených povinností za vyhradené prúdy odpadu. Predmetné má prispieť k transparentnosti fungovania OZV a vylúčeniu diskriminácie výrobcov.

OZV pre obaly budú povinné nahlasovať každú zmenu týkajúcu sa zmluvných vzťahov s obcami, nakoľko bude potrebné aktualizovať ciele zberu pre jednotlivé OZV.

OZV pre obaly už nebude preukazovať, že súhrnný počet obyvateľov v zmluvných obciach zodpovedá súhrnnému trhovému podielu jej zastúpených výrobcov, ale že zodpovedá trhovému podielu organizácie zodpovednosti výrobcov pre obaly.

OZV si budú musieť taktiež upraviť svoju organizačnú štruktúru a to tak, že kontrolný orgán bude pozostávať z dvoch zástupcov štátu.

Trhový podiel OZV pre obaly

Nové znenie § 52 odsek 24 zákona o odpadoch zavádza definíciu trhového podielu OZV pre obaly. Nová definícia trhového podielu OZV pre obaly súvisí so zavedením nových povinností týkajúcich sa cieľov zberu pre odpady

z obalov a z neobalových výrobkov, ktoré sa zbierajú v rámci integrovaného systému triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu.

OZV pri výpočte trhového podielu musí vychádzať zo sumárneho množstva obalov a neobalových výrobkov uvedených na trh v predchádzajúcom roku jej zmluvnými výrobcami. Množstvo obalov uvedených na trh výrobcom obalov, ktorý plní vyhradené povinnosti individuálne, sa nezapočíta do výpočtu trhového podielu OZV.

Zároveň s touto zmenou sa má zrušiť aj definícia zberového podielu, ako aj súvisiace definície pre neobalové výrobky.

Zjednodušenie pre individuálne systémy

V návrhu zákona sa zavádza zrušenie zmluvnej povinnosti medzi výrobcom obalov, ktorý si plní povinnosti individuálne, a príslušným koordináčnym centrom.

Cieľ zberu odpadov z obalov a z neobalových výrobkov, ktoré sú súčasťou komunálnych odpadov

Zavedenia tohto cieľa zberu súvisí s cieľom SR do roku 2020 dosiahnuť

50 % úroveň recyklácie komunálnych odpadov, ktorý vyplýva z rámcovej smernice o odpade. Cieľom je dosiahnuť nasledovné úrovne vytriedenia komunálneho odpadu z celkového potenciálu vzniku odpadov z obalov a z neobalových výrobkov v komunálnom odpade, ktorý zverejní MŽP každoročne na svojej webovej stránke:

rok 2019	rok 2020	rok 2021
40 %	60 %	80 %

Nový zákon o poplatkoch za uloženie odpadov

Vláda SR taktiež schválila nový zákon o poplatkoch za uloženie odpadov, ktorého cieľom je znevýhodnenie skládkovania odpadov a motivovanie ľudí triediť komunálny odpad. Konkrétne sadzby poplatku budú určené v Nariadení Vlády SR, ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov.

Účinnosť vyššie uvedených právnych predpisov je naplánovaná na 1. 1. 2019.

JUDr. Katarína Liebscherová,
Mag. Annamária Tóthová
Dvořák Hager & Partners,
advokátska kancelária, s. r. o.

- 1 Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- 2 Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.
- 3 Vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov.
- 4 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1257/2013 z 20. novembra 2013 o recyklácii lodí a o zmene nariadenia (ES) č. 1013/2006 a smernice 2009/16/ES (ďalej len „nariadenie o recyklácii lodí“),
- 5 Zákon č. 193/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 6 Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov.
- 7 Povinnosť vytvoriť, financovať, prevádzkovať a udržiavať funkčný systém združeného nakladania s vyhradeným prúdom odpadu počas celej doby jej oprávneného pôsobenia.
- 8 Povinnosť zabezpečiť odobratie celého množstva oddelene vyzbieranej zložky komunálneho odpadu patriacej do vyhradeného prúdu odpadu z obce, v ktorej zodpovedá za vyhradený prúd odpadu a zabezpečiť priebežné financovanie nakladania s takto odobratým vyhradeným prúdom odpadu.